

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE, DE LA
PROTECTION DES CONSOMMATEURS ET DE
L'AGENDA NUMÉRIQUE

COMMISSIE VOOR ECONOMIE,
CONSUMENTENBESCHERMING EN DIGITALE
AGENDA

Mercredi

25-05-2022

Matin

Woensdag

25-05-2022

Voormiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement Réformateur
cd&v	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
Vooruit	Vooruit
Les Engagés	Les Engagés
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkorting bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

Questions jointes de	1
- Leen Dierick à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "La boîte aux lettres numérique" (55025421C)	1
- Michael Freilich à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "Les envois recommandés par eBox" (55028002C)	1
<i>Orateurs: Michael Freilich, Mathieu Michel, secrétaire d'État à la Digitalisation, chargé de la Simplification administrative, de la Protection de la vie privée, de la Régie des Bâtiments, et des Institutions culturelles fédérales, adjoint au premier ministre</i>	
Question de Olivier Vajda à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "La création d'un "WhatsApp belge"" (55027055C)	4
<i>Orateurs: Olivier Vajda, Mathieu Michel, secrétaire d'État à la Digitalisation, chargé de la Simplification administrative, de la Protection de la vie privée, de la Régie des Bâtiments, et des Institutions culturelles fédérales, adjoint au premier ministre</i>	
Questions jointes de	7
- Erik Gilissen à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "La réglementation relative au métavers" (55027880C)	7
- Florence Reuter à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "Les opportunités et risques liés au métavers" (55028138C)	7
<i>Orateurs: Erik Gilissen, Florence Reuter, Mathieu Michel, secrétaire d'État à la Digitalisation, chargé de la Simplification administrative, de la Protection de la vie privée, de la Régie des Bâtiments, et des Institutions culturelles fédérales, adjoint au premier ministre</i>	
Question de Michael Freilich à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "Le portefeuille numérique" (55028112C)	9
<i>Orateurs: Michael Freilich, Mathieu Michel, secrétaire d'État à la Digitalisation, chargé de la Simplification administrative, de la Protection de la vie privée, de la Régie des Bâtiments, et des Institutions culturelles fédérales, adjoint au premier ministre</i>	
Question de Michael Freilich à Mathieu Michel	11

INHOUD

Samengevoegde vragen van	1
- Leen Dierick aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De digitale brievenbus" (55025421C)	1
- Michael Freilich aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De aangetekende zendingen via eBox" (55028002C)	1
<i>Sprekers: Michael Freilich, Mathieu Michel, staatssecretaris voor Digitalisering, belast met Administratieve Vereenvoudiging, Privacy, de Regie der Gebouwen, en de Federale Culturele instellingen, toegevoegd aan de eerste minister</i>	
Vraag van Olivier Vajda aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De ontwikkeling van een 'Belgische WhatsApp'" (55027055C)	4
<i>Sprekers: Olivier Vajda, Mathieu Michel, staatssecretaris voor Digitalisering, belast met Administratieve Vereenvoudiging, Privacy, de Regie der Gebouwen, en de Federale Culturele instellingen, toegevoegd aan de eerste minister</i>	
Samengevoegde vragen van	6
- Erik Gilissen aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De regelgeving inzake het metaverse" (55027880C)	6
- Florence Reuter aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De kansen en gevaren van het metaverse" (55028138C)	6
<i>Sprekers: Erik Gilissen, Florence Reuter, Mathieu Michel, staatssecretaris voor Digitalisering, belast met Administratieve Vereenvoudiging, Privacy, de Regie der Gebouwen, en de Federale Culturele instellingen, toegevoegd aan de eerste minister</i>	
Vraag van Michael Freilich aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De digitale portefeuille" (55028112C)	9
<i>Sprekers: Michael Freilich, Mathieu Michel, staatssecretaris voor Digitalisering, belast met Administratieve Vereenvoudiging, Privacy, de Regie der Gebouwen, en de Federale Culturele instellingen, toegevoegd aan de eerste minister</i>	
Vraag van Michael Freilich aan Mathieu Michel	11

(Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "La facturation électronique" (55028113C)

Orateurs: **Michael Freilich, Mathieu Michel**, secrétaire d'État à la Digitalisation, chargé de la Simplification administrative, de la Protection de la vie privée, de la Régie des Bâtiments, et des Institutions culturelles fédérales, adjoint au premier ministre

(Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De elektronische facturatie" (55028113C)

Sprekers: **Michael Freilich, Mathieu Michel**, staatssecretaris voor Digitalisering, belast met Administratieve Vereenvoudiging, Privacy, de Regie der Gebouwen, en de Federale Culturele instellingen, toegevoegd aan de eerste minister

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE, DE
LA PROTECTION DES
CONSOMMATEURS ET DE
L'AGENDA NUMÉRIQUE

COMMISSIE VOOR ECONOMIE,
CONSUMENTENBESCHERMING
EN DIGITALE AGENDA

du

van

MERCREDI 25 MAI 2022

WOENSDAG 25 MEI 2022

Matin

Voormiddag

De openbare commissievergadering wordt geopend om 9.35 uur en voorgezeten door de heer Stefaan Van Hecke.

La réunion publique de commission est ouverte à 9 h 35 et présidée par M. Stefaan Van Hecke.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

01 **Samengevoegde vragen van**

- Leen Dierick aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De digitale brievenbus" (55025421C)
- Michael Freilich aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De aangetekende zendingen via eBox" (55028002C)

01 **Questions jointes de**

- Leen Dierick à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "La boîte aux lettres numérique" (55025421C)
- Michael Freilich à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "Les envois recommandés par eBox" (55028002C)

De **voorzitter**: Mevrouw Dierick is niet aanwezig.

01.01 **Michael Freilich** (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, op vrijdag 22 april jongstleden heeft de ministerraad het voorontwerp inzake de ontwikkeling van de elektronische aangetekende zending via eBox goedgekeurd. Ik was altijd een voortrekker van een dergelijk initiatief en heb daar ook een wetsvoorstel over ingediend. Ik meen dat wij, dankzij een positieve samenwerking van de meerderheid en de oppositie, de juiste richting uitgaan. Wij hebben gezegd dat wij de tekst van de regering zullen afwachten en er dan constructief aan zullen samenwerken.

Wat is vandaag de stand van zaken? Wanneer verwacht u dat de tekst naar het Parlement komt? Kunt u meer details geven over de inhoud van het voorontwerp?

01.02 Staatssecretaris **Mathieu Michel**: Mijnheer Freilich, dank u voor uw vraag. Het idee een eengemaakte digitale brievenbus te lanceren is in maart 2019 concreet gemaakt met de eBoxwet. De doelstelling was dat de overheid, de burgers en het bedrijfsleven via een gecentraliseerd instrument met elkaar zouden kunnen

01.01 **Michael Freilich** (N-VA): Le 22 avril, le Conseil des ministres a approuvé un avant-projet de loi sur l'envoi de recommandés par eBox. J'ai toujours été un grand défenseur de ce genre d'initiatives.

Quelle est la teneur de l'avant-projet et quand sera-t-il soumis au Parlement?

01.02 **Mathieu Michel**, secrétaire d'État: L'objectif de l'eBox, une boîte aux lettres numérique unique lancée en 2019, était que les autorités, les citoyens et les

communiceren.

In drie jaar tijd is de eBox uitgegroeid tot het grootste platform voor beveiligde digitale communicatie met burgers en bedrijven. Tot nu toe hebben ongeveer 2,5 miljoen burgers en ongeveer 100.000 bedrijven zich geregistreerd voor het gebruik ervan.

Er is echter nog een lange weg te gaan opdat eBox een werkelijk eengemaakt platform kan worden. Gelet op de heterogene aard van het Belgische institutionele landschap, wordt geschat dat enkele duizenden actoren op federaal, regionaal en gemeentelijk niveau eBox nog niet gebruiken om te communiceren.

De ambitie moet zijn de eBox om te vormen tot een echte officiële digitale verblijfplaats voor burgers en bedrijven. Het is met die ambitie voor ogen dat ik de eBoxwet aan het herzien ben.

Over welke aanpassingen gaat het? Ten eerste maken we voor de eBox tweerichtingsverkeer mogelijk, zodat burgers en bedrijven ook kunnen reageren op berichten die ze van de overheid ontvangen. Ten tweede, overheidsdiensten die een groot aantal aangetekende zendingen versturen, zullen die uiterlijk tegen 1 januari 2025 elektronisch per aangetekende zending via de eBox moeten versturen. Ten derde, overeenkomstig de wetgeving inzake fiscale dematerialisatie zullen de houders van een ondernemingsnummer hun eBox uiterlijk op 1 januari 2025 in gebruik moeten nemen. Ten vierde, gekwalificeerde aanbieders van aangetekende zendingen zullen burgers en bedrijven kennisgevingen en uiteindelijk ook berichten via de eBox kunnen verzenden. Ten vijfde, er zullen concrete maatregelen worden goedgekeurd om de digitale inclusie van burgers en kmo's te ondersteunen. Ik heb het onder andere over maatregelen opdat berichten werkelijk worden gelezen.

Mijnheer Freilich, ik dank u voor uw vraag en des te meer voor de constructieve gedachteswisselingen in de vorige fase van de totstandkoming van het betreffende wetsontwerp. Wij hebben ondertussen een eerste lezing in de regering achter de rug. Momenteel wordt het wetsontwerp aan verschillende instanties voorgelegd, namelijk de Raad van State, de GBA en de NAR. Het zal vervolgens opnieuw aan de ministerraad worden voorgelegd. Zodra die formaliteiten zijn vervuld, zal ik het ontwerp aan het Parlement bezorgen. Ik hoop dat wij dan onze constructieve gedachteswisseling in het Huis hier kunnen voortzetten. Ik besef dat het onderwerp u na aan het hart ligt en dat u de ambitie die ik daarnet heb geschetst, deelt.

Wat de vragen van mevrouw Dierick betreft, vanaf het begin is het eBoxsysteem ontworpen om te worden gedeeld met de gefedereerde entiteiten. Dat betekent dat de eBox door hen niet alleen voor het verzenden van berichten kan worden gebruikt, maar dat zij ook een interfacecommunicatie met de burger kunnen ontwikkelen, als zij dat wensen. Vlaanderen heeft van de mogelijkheid gebruikgemaakt en draagt bij tot de ontwikkeling van het eBoxecosysteem met de applicatie Mijn Burgerprofiel.

In overleg met de gefedereerde entiteiten en steden en gemeenten wil ik het gebruik van de eBox nog uitbreiden. Dat overleg vindt plaats via het platform over e-governmenttoepassingen of aan de

entreprises puissent communiquer entre eux. En trois ans, elle est devenue la plus grande plateforme de communication numérique sécurisée. Toutefois, compte tenu de l'hétérogénéité du paysage institutionnel, il reste encore un long chemin à parcourir pour en faire réellement une plateforme unifiée. C'est pour y parvenir que la loi relative à l'eBox est en cours de révision.

Les modifications suivantes seront apportées, parmi d'autres: la communication devra être possible dans les deux sens, les services publics qui envoient de nombreux courriers recommandés devront utiliser l'eBox pour ces envois, au plus tard le 1er janvier 2025. Pour cette même date, les titulaires d'un numéro d'entreprise devront obligatoirement activer l'eBox, les opérateurs agréés chargés de la délivrance d'envois recommandés devront être en mesure d'envoyer des notifications et des messages aux citoyens et aux entreprises par le biais de l'eBox et des mesures seront prises pour soutenir l'inclusion numérique des citoyens et des PME.

Dans l'intervalle, le projet de loi a été envoyé au Conseil d'État, à l'APD et au CNT. Il sera ensuite présenté une nouvelle fois au Conseil des ministres puis parviendra au Parlement.

Je réponds à présent aux questions de Mme Dierick. Dès le départ, l'objectif était de partager l'eBox avec les entités fédérées. C'est déjà le cas pour la Flandre, qui a développé l'application *Mijn Burgerprofiel*. Durant la phase préparatoire à une extension plus importante, il s'est avéré que la notoriété de l'eBox n'était pas encore suffisante ou que les procédures étaient encore trop complexes. Un groupe de travail spécifique a dès lors été créé. Il a été demandé aux administrations compétentes de faciliter la mise

hand van bilaterale contacten. Uit dat overleg blijkt dat de eBox nog niet voldoende bekend is of dat de procedures om het te gebruiken nog te ingewikkeld zijn. Daarom is een ad-hocwerkgroep opgericht om de kwestie op alle niveaus te bespreken.

Ik heb ook de administraties die de eBox voor burgers en de eBox voor bedrijven beheren gevraagd om maatregelen te nemen om de invoering van de eBox door de belangrijkste verzendende organisaties te vergemakkelijken. Ook proactieve maatregelen ter ondersteuning van burgers en afzenders worden overwogen.

Het doel is in de eerste plaats de burger en de onderneming in het middelpunt van alle ontwikkelingen te plaatsen.

Ten tweede zijn er, naast de aanwezigheid van een helpdesk om antwoord te geven op vragen, concrete projecten gepland om de digitale inclusie te bevorderen.

Voorts is er nog de vraag over de mogelijke belemmeringen in de ontwikkeling van de eBox. Het zal niet verbazen dat de budgettaire vereisten om de ambitie inzake de eBox te verwezenlijken, groot zijn. Tot nu toe hebben de bevoegde overheidsdiensten steeds compromissen moeten sluiten bij de ontwikkeling van functionaliteiten. Ik heb dan ook, parallel met het schrijven van het wetsontwerp, de overheidsdiensten die instaan voor de ontwikkeling, het beheer en de promotie van de eBox gevraagd om de vereiste budgettaire middelen te berekenen. Ik zal, samen met de bevoegde ministers, een verhoging van de toegewezen middelen vragen.

Daarnaast is er ook een aantal technische en organisatorische belemmeringen die een massale aanvaarding door de meeste potentiële verzenders nog steeds in de weg staan. Er zijn echter al serieuze inspanningen geleverd om de toegang tot het platform te vergroten. De grootste uitdaging blijft het overwinnen van de vertragende factoren in organisaties die overwegen er gebruik van te maken voor het verzenden van berichten. Gelukkig zien wij dat de angst om de eerste te zijn geleidelijk wordt vervangen door de angst om achter te blijven. Bovendien kunnen wij de twijfelaars ook overtuigen vanuit pure bedrijfslogica. Het gebruik van de eBox levert immers op korte termijn besparingen op voor de verzenders.

Zoals ik al heb aangegeven, staat de eBoxwet op het punt te worden aangepast. Daarna zullen de betrokken overheidsdiensten de tijd moeten krijgen om de bij wet vastgelegde wijzigingen door te voeren. De eBox versie 2.0 moet daarom in de loop van 2023 worden gelanceerd, met alle nieuwe functionaliteiten en de toepassing van de maatregelen die zijn gepland om het aantal verzenders te verhogen.

De **voorzitter**: Uw antwoord was iets te lang volgens het Reglement, maar voor een keer laat ik het toe.

01.03 Michael Freilich (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik heb genoteerd dat 2,5 miljoen burgers aangesloten zijn op de eBox, dus iets minder dan 25 % van de Belgische bevolking, en 100.000 bedrijven, iets minder 10 % van de bedrijven in ons land. Ik denk dat er een serieuze inhaalbeweging nodig is, des te meer aangezien de burgers al met meer zijn aangesloten.

en place de l'eBox et des mesures de soutien sont envisagées pour les citoyens et les expéditeurs. En plus du helpdesk, des projets sont prévus pour favoriser l'inclusion numérique.

Les freins possibles sont d'ordre budgétaire, notamment. J'ai demandé aux services publics qui développent, qui gèrent et qui assurent la promotion d'eBox de procéder à un calcul et je demanderai une augmentation du budget. Concernant les freins techniques et organisationnels, la crainte d'être dépassé progresse lentement mais sûrement. Il nous est possible de convaincre les sceptiques sur la base de la logique d'entreprise, eu égard aux économies que l'eBox permet de réaliser. L'eBox version 2.0 sera lancée en 2023.

01.03 Michael Freilich (N-VA): En effet, le chemin est encore très long. En outre, je pense qu'une erreur a été commise: les services publics et les expéditeurs d'envois recommandés qualifiés sont obligés de recevoir, non

Ik wil u ook bedanken voor de constructieve samenwerking.

Ten slotte, u hebt opgemerkt dat de overheid vanaf 2025 verplicht is om aangetekende zendingen via de eBox te versturen. U versprak zich of misschien heeft uw kabinet het fout genoteerd, want het gaat niet om het verplicht versturen via de eBox, maar om de ontvangst. Men kan ouderen niet verplichten om een eBox te activeren. Wanneer we spreken over verzenders van gekwalificeerde aangetekende zendingen die van de eBox gebruik kunnen maken, gaat het ook om het ontvangen, niet noodzakelijk om het versturen. Dat zijn toch wel belangrijke details, die ik ook nog nader wil toelichten, indien nodig.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Vraag nr. 55026535C van mevrouw Jadin wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

02 Question de Olivier Vajda à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "La création d'un "WhatsApp belge"" (55027055C)

02 Vraag van Olivier Vajda aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De ontwikkeling van een 'Belgische WhatsApp'" (55027055C)

02.01 **Olivier Vajda** (Ecolo-Groen): *Monsieur le secrétaire d'État, dans un récent entretien accordé à La Libre, Frank Robben affirme avoir été chargé, par le gouvernement, de concevoir un nouveau "WhatsApp belge". L'objectif est de permettre au secteur public des organismes de sécurité sociale d'envoyer des messages et de communiquer avec les citoyens, dans le cadre de messages d'utilité publique.*

Pouvez-vous me confirmer la réalité de ce projet?

Dans l'affirmative, je tiens à saluer la volonté d'informer les citoyens dans de futures périodes de crise. Ainsi que celle de le faire à travers un logiciel made in Belgium. Cependant, j'observe que l'argument mis en avant pour justifier la nécessité d'une telle application n'est pas tant la sécurité ou l'accessibilité pour les citoyens, mais bien le coût de procédé, tel que prévu actuellement, par SMS.

Pour une campagne d'information nationale, où un message de 140 caractères serait envoyé à l'ensemble de la population, quel est le coût réel estimé d'un tel sms? Ce coût justifie-t-il d'investir dans une nouvelle application?

Des opérations de test de l'envoi de ces messages ont déjà eu lieu en Wallonie et à Bruxelles. Était-ce à la charge de l'État, des Régions, ou des communes? Les coûts générés par ces test sont-ils à l'origine de la volonté du gouvernement d'investir dans un nouveau système de communication? Quel est le budget octroyé pour la création de cette messagerie?

Outre la question de l'impact financier, se pose celle de la sécurité des citoyens. Est-il prévu que, à l'instar de WhatsApp, la messagerie soit cryptée, afin de sécuriser le contenu des messages? Les

d'envoyer, ces envois par l'eBox à partir de janvier 2025. En effet, les personnes âgées ne peuvent être contraintes d'activer l'eBox.

02.01 **Olivier Vajda** (Ecolo-Groen): *Volgens de krant La Libre zou de regering Frank Robben gevraagd hebben een nieuwe 'Belgische WhatsApp' te ontwikkelen. Daarmee zou de openbare sector van de socialezekerheidsinstellingen berichten kunnen verzenden en met de burgers kunnen communiceren.*

Kunt u dat project bevestigen? Zo ja, dan ben ik blij dat men de burgers wil informeren via software die 'made in Belgium' is. Het argument waarmee de behoefte aan een dergelijke toepassing gerechtvaardigd wordt, is echter niet zozeer de veiligheid of de toegankelijkheid voor de burgers als wel de kosten van de huidige sms-berichten.

Hoeveel kost een sms-bericht dat naar de hele bevolking gestuurd wordt? Rechtvaardigt dat de investering in een nieuwe app? Waren de tests die in Wallonië en Brussel met sms-berichten plaatsvonden ten laste van de Staat, de gewesten of de

informations personnelles des citoyens seront-elles suffisamment protégées, par exemple dans l'éventualité d'une cyberattaque? Quelle est, selon vous, la plus-value de ce type de messagerie, d'un point de vue sécuritaire?

L'article, qui présente ce projet, se base sur le récit de M. Robben, chargé de cette mission. Pouvez-vous détailler le processus décisionnel ayant mené à la désignation de M. Robben à ce poste?

Enfin, l'article mentionne la possibilité d'envoyer photos, vidéos et autres liens via cette application. Suivant cette éventualité, comment s'assurer que les citoyens ne possédant pas de smartphone, ou ne sachant pas en utiliser toutes les fonctions, ne seront pas exclus de ce système? Rappelons que nous parlons ici de messages d'utilité publique, dans un pays où la fracture numérique demeure importante.

gemeenten? Welk budget werd er uitgetrokken voor de ontwikkeling van die berichtenapp?

Zullen berichten in die app versleuteld worden zoals in WhatsApp om de veiligheid van de berichten te garanderen? Zullen de gegevens van de burgers voldoende beschermd worden, bijvoorbeeld in geval van een cyberaanval? Wat is de meerwaarde op het stuk van veiligheid van dit soort berichtenapp? Welk besluitvormingsproces heeft ertoe geleid dat dit project toegewezen werd aan de heer Robben?

Ten slotte wordt er in het krantenartikel gewezen op de mogelijkheid om foto's, video's en andere links via die app te verzenden. Zullen burgers die geen smartphone hebben of die moeilijk met een smartphone kunnen omgaan, niet uitgesloten worden? We hebben het hier over boodschappen van openbaar nut in een land waar de digitale kloof nog steeds een realiteit is.

02.02 Mathieu Michel, secrétaire d'État: Monsieur le député, l'application GovApp a été développée à la demande de la Conférence interministérielle Santé au regard des coûts importants générés par l'envoi de sms dans le cadre de la crise sanitaire liée au covid. La fonctionnalité de base de cette application est relativement simple: recevoir et afficher de courts messages en lien avec le covid contenant du texte et certains médias tels que des images bidimensionnelles ou des codes QR. Cette application offre donc une solution plus moderne répondant aussi à de nouveaux besoins. Je rappelle que le sms est une technologie vieille de plus de trente ans.

L'avantage le plus évident réside dans le rapport coût/efficacité. Cette nouvelle application devrait permettre des économies importantes.

Grâce aux sms, nous avons pu atteindre des millions de personnes de manière rapide mais les dépenses étaient proportionnelles. Jusqu'il y a quelques mois, les coûts mensuels dépassaient les 800 000 euros. Aujourd'hui, nous avons un projet dont le coût total à court terme est estimé à environ 80 000 euros.

Avec un coût prévisionnel de sms d'environ 300 000 euros par mois en période normale, même un remplacement de 10 % du volume de sms par messages App permettrait d'atteindre le seuil de rentabilité en moins de six mois.

02.02 Staatssecretaris Mathieu Michel: De GovApp werd ontwikkeld op verzoek van de IMC Volksgezondheid omdat het verzenden van sms-berichten tijdens de gezondheidscrisis vrij duur bleek te zijn. De GovApp biedt als basisfunctionaliteit het ontvangen en tonen van korte berichten die tekst en tweedimensionale beelden of QR-codes kunnen bevatten. Via sms kan men snel miljoenen mensen bereiken maar maandelijks liepen de kosten op tot meer dan 800.000 euro. Op korte termijn kost dit project naar schatting 80.000 euro in totaal, wat zou betekenen dat het al na zes maanden rendabel zou zijn. Voor meer informatie hierover wendt u zich beter tot de minister van Volksgezondheid.

De GovApp zou een interessant instrument kunnen zijn voor

Si vous souhaitez plus d'informations sur ces questions, je vous invite à interroger mon collègue en charge de la Santé.

Pour ma part, l'application GovApp constitue un outil intéressant qui pourrait être appliqué à d'autres finalités que celles évoquées ci-avant. Je pense qu'il serait intéressant d'analyser les opportunités d'étendre cette application à d'autres institutions que celles de la Santé en lien avec le covid. Toutefois, nous devons avoir des garanties sur le fonctionnement de cette application.

Selon les informations qui m'ont été communiquées, GovApp respecte la vie privée et n'enregistre pas l'identité mais uniquement le numéro de téléphone. En outre, les autorités n'enverraient pas de données personnelles sur GovApp. Néanmoins, les informations peuvent concerner une situation spécifique mais sans référence à votre identité.

En matière d'expérience utilisateur, GovApp offre une bien plus grande convivialité, contrairement aux notifications sms succinctes. Les messages de GovApp peuvent être plus longs et contenir davantage d'informations ainsi que des liens, des photos, des logos ou des vidéos. Cette dynamique est certainement à développer dans un cadre sûr et convivial vers d'autres finalités.

Enfin, s'agissant de la question de la fracture numérique, je souligne qu'il ne s'agit que d'un changement d'outil dans la situation actuelle, à savoir le passage du sms vers un message crypté via une application. À l'instar de l'application CovidSafe, qui a été téléchargée près de 8,5 millions de fois en Belgique, c'est un outil supplémentaire. Le choix est évidemment laissé au citoyen de le télécharger ou non. En outre, l'utilisation du sms reste d'actualité.

Cela me permet de souligner l'importance du soutien à accorder aux personnes qui ont des difficultés à accéder aux plateformes numériques des autorités fédérales et de vous rappeler un projet qui a été lancé par mes soins il y a quelques mois, Connectoo. Il devrait contribuer à ce soutien. Au regard du nombre d'inscriptions sur ce projet, de nombreux fonctionnaires, peu importe le niveau (commune, province, Région, fédéral) sont sensibles à cette problématique et souhaitent apporter leur contribution à la lutte contre la fracture numérique. Je les en remercie.

02.03 Olivier Vajda (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie.

Outre l'aspect économique qui, manifestement, est intéressant dans l'application que vous proposez au regard des coûts mensuels des sms – je dois vous avouer que je ne m'attendais pas à des coûts aussi importants –, étant très attentif au respect de la vie privée et à la fracture numérique, vous m'avez globalement rassuré sur ces points, notamment sur cette vieille technologie du sms – trente ans, ce n'est pas si vieux! Vous me dites qu'elle reste en place pour les personnes qui l'utilisent encore. Dans un premier temps, c'est une bonne chose. Pour le surplus, j'interrogerai, le cas échéant, votre collègue de la Santé.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

andere doeleinden of instellingen, maar we moeten garanties hebben betreffende werking ervan. GovApp respecteert de privacy en registreert de identiteit niet maar alleen het telefoonnummer. GovApp biedt een aangenamer gebruikservaring dan sms-berichten. De berichten kunnen meer informatie bevatten maar ook links of beelden. Deze dynamiek moet wel nog worden ontwikkeld.

Door over te stappen naar een versleuteld bericht via een applicatie wordt er eigenlijk alleen maar van instrument veranderd. De CovidSafe-app werd 8,5 miljoen keer gedownload. De burger kan zelf kiezen of hij de app al dan niet downloadt. De communicatie via sms blijft overigens bestaan.

Om mensen te ondersteunen die moeilijkheden ondervinden om toegang te krijgen tot de digitale platformen van de federale overheid heb ik enkele maanden geleden het project Connectoo gelanceerd. Het aantal inschrijvingen toont aan dat tal van ambtenaren hun steentje bijdragen aan het overbruggen van de digitale kloof.

02.03 Olivier Vajda (Ecolo-Groen): Ik had echt niet verwacht dat de kosten zo hoog zouden zijn. Ik ben alert op de privacy en de digitale kloof en u hebt me op die punten gerustgesteld, meer bepaald op het stuk van de oude sms-technologie. Het is een goede zaak dat die blijft bestaan. Ik zal uw collega van Volksgezondheid over dit onderwerp ondervragen.

03 Samengevoegde vragen van

- Erik Gilissen aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De regelgeving inzake het metaverse" (55027880C)

- Florence Reuter aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De kansen en gevaren van het metaverse" (55028138C)

03 Questions jointes de

- Erik Gilissen à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "La réglementation relative au métavers" (55027880C)

- Florence Reuter à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "Les opportunités et risques liés au métavers" (55028138C)

03.01 Erik Gilissen (VB): Mijnheer de staatssecretaris, het metaversum, een combinatie van virtual en augmented reality met gewone online omgevingen, is de opvolger van het mobiele internet. Big tech investeert volop in het metaversum. Mark Zuckerberg heeft er zelfs de naam van zijn bedrijf van gemaakt.

Via toepassingen in het metaverse wordt de grens tussen het echte leven en het virtuele leven steeds vager. Onze avatar zal in virtual reality onze plaats in het echte leven overnemen. De sociale media zullen er te vinden zijn, er zullen economische transacties plaatsvinden zonder tussenkomst van banken, bijvoorbeeld aankopen via non-fungible tokens.

De inrichting van het metaverse dient echter niet te worden overgelaten aan de willekeur van bigtechmiljardairs, noch aan algoritmes of artificiële intelligentie. Het komt de overheid toe duidelijke regels vast te leggen die de rechtszekerheid garanderen en onze persoonlijke data beschermen.

Welke regelgeving kunnen wij verwachten rond het metaverse? Welk tijdspad voorziet de staatssecretaris hiervoor?

03.01 Erik Gilissen (VB): Les grandes entreprises technologiques investissent massivement dans le métavers, un monde en ligne où la frontière entre la vie réelle et la vie virtuelle est de plus en plus floue. Notre avatar nous y représentera, les médias sociaux y seront présents et des transactions économiques seront conclues sans l'intervention de banques. Toutefois, nous ne pouvons pas nous en remettre complètement au bon vouloir des GAFAM, aux algorithmes et à l'intelligence artificielle. Les autorités doivent instaurer des règles claires qui offrent aux citoyens une sécurité juridique et protègent nos données à caractère personnel.

Quelle réglementation peut-on espérer? Pour quand est-elle prévue?

03.02 Florence Reuter (MR): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, voici quelques années, quand Steven Spielberg a adapté le roman *Ready Player One*, on n'imaginait pas à quel point cela prendrait de l'ampleur et que cela deviendrait réalité, même si cela reste une réalité bien virtuelle.

En décembre 2021, Bloomberg estimait que le métavers avoisinerait les 800 milliards de dollars d'ici 2024. Chaque jour, on voit apparaître de nouvelles applications qui permettent d'entrevoir ce que pourrait être le futur. Des investissements énormes sont annoncés, notamment dans l'immobilier en ce qui concerne le métavers.

Même s'il faut rester prudent, ces nouveaux mondes virtuels semblent offrir des perspectives gigantesques tant pour nos citoyens que pour nos entreprises. Quelles sont les conséquences dans notre vie de tous les jours? Comment allons-nous vivre avec ces mondes virtuels autour de nous?

Monsieur le secrétaire d'État, je suis sûre que vous soutenez ces

03.02 Florence Reuter (MR): Volgens Bloomberg zal er tegen 2024 800 miljard dollar omgaan in het metaverse. Elke dag worden er nieuwe toepassingen boven het doopvont gehouden die ons een blik gunnen in de toekomst, en er worden enorme investeringen in het vooruitzicht gesteld, met name in vastgoed. De nieuwe virtuele werelden bieden gigantische perspectieven, maar de gevolgen zijn minder bekend.

Hebt u een strategische visie op het metaverse? Hoe is dit gelinkt aan de andere technologieën? Welke ontwikkelingen zal het metaverse meebrengen voor de

nouvelles tendances ou qu'en tout cas, vous les suivez avec attention. Avez-vous une vue stratégique sur ce monde virtuel qu'est le métavers? Quels sont les liens avec les autres technologies? Quelles évolutions le métavers apporte-t-il à nos citoyens et nos entreprises? J'ai parlé de l'immobilier mais j'imagine qu'il y en a d'autres. Quels sont les risques – évidemment, il y en a – et les défis? Quelles actions concrètes mettez-vous déjà en place ou allez-vous mettre en place pour garantir la sécurité juridique et économique au sein du métavers? Comme à chaque fois qu'il y a une nouvelle technologie, il y a effectivement cet aspect juridique extrêmement important.

03.03 Staatssecretaris **Mathieu Michel**: Geachte leden, wat betreft uw specifieke vraag over regelgeving, wij moeten het wiel niet opnieuw uitvinden. Er bestaat nu al wetgeving, bijvoorbeeld de GDPR, en er is Europese wetgeving in de maak, zoals de DSA en de DMA, die het mogelijk maakt een groot deel van de problemen op het internet en in de virtuele wereld op te lossen. Het is waar dat de technologieën die u noemt en die deel uitmaken van het web 3.0 nieuwe uitdagingen stellen. Wij moeten ons er dus van verzekeren dat wij over een robuust regelgevend kader beschikken dat geschikt is om een antwoord te bieden op die uitdagingen en een veilige virtuele wereld voor onze medeburgers kan bieden.

Zoals elke nieuwe ontwikkeling brengt ook het metaverse risico's en uitdagingen met zich mee. Als staatssecretaris voor Digitalisering is het voor mij belangrijk dat de rechten en ook de plichten van burgers in de echte wereld gelijkwaardig zijn aan die in de virtuele wereld.

De manière générale, je suis convaincu que chaque nouvelle technologie apporte sa part de progrès. Pour en optimiser l'impact, une approche globale – juridique, économique, technique et sécuritaire – doit être adoptée. C'est nécessaire pour en comprendre les avantages et mieux en gérer les excès.

La stratégie "Smart Nation", que j'ai lancée l'année dernière, vise précisément à créer davantage de synergies et de transversalité entre les différents écosystèmes. L'objectif est de recenser les multiples initiatives dans le domaine du métavers et de reproduire les meilleures pratiques. Les métavers peuvent en effet produire des impacts variés dans notre société. De nos jours, ces mondes virtuels se retrouvent principalement dans les domaines du divertissement tels que les jeux et le sport. Cependant, de nouvelles applications apparaissent. Dans le secteur des ressources humaines, par exemple, Carrefour vient de réaliser son premier entretien d'embauche en métavers. Sur le lieu de travail, Méta a introduit son service *Workrooms* pendant l'épidémie. Dans l'information, les simulations de réalité virtuelle rendent possible l'apprentissage par l'expérience. Dans le secteur médical, de nombreuses études – dont une a été menée par l'Institut Johnson & Johnson – montrent que la formation recourant à la réalité virtuelle est plus performante que la traditionnelle: + 230 % d'amélioration des performances pour les chirurgiens formés par cette méthode. Enfin, dans les commerces de détail, la réalité augmentée et virtuelle offre de nouvelles

bevolking en het bedrijfsleven? Wat zijn de gevaren, en wat zijn de challenges? Hoe zult u de rechtszekerheid, en de economische veiligheid, in het metaverse garanderen?

03.03 **Mathieu Michel**, secrétaire d'État: Un cadre réglementaire robuste est en effet nécessaire pour garantir la sécurité de nos citoyens dans le nouveau monde virtuel. Le règlement général sur la protection des données (RGPD) et les nouvelles initiatives législatives de l'Europe, telles que la législation sur les services numériques (DSA) et la législation sur les marchés numériques (DMA), nous permettront déjà de couvrir de nombreux risques. En ma qualité de secrétaire d'État à la Digitalisation, je veille en particulier à ce que les droits et les devoirs des citoyens soient équivalents dans les mondes virtuel et réel.

Elke nieuwe technologie is een stap voorwaarts en vereist een juridische, economische, technische en veiligheidsbenadering om er het beste uit te halen. Het doel van de Smart Nationstrategie is om synergieën tussen de verschillende ecosystemen tot stand te brengen en de initiatieven op het gebied van metaverse op te lijsten. Vandaag is de virtuele wereld vooral gericht op ontspanning, maar er ontstaan nieuwe toepassingen zoals sollicitatiegesprekken, werkbeheersystemen, ervaringsgericht leren in virtuele omgevingen. Uit een onderzoek bleek dat chirurgen die met behulp van virtual reality opgeleid werden, efficiënter werken. Ten slotte biedt het metaverse nieuwe winkelervaringen in fysieke winkels of online.

expériences d'achat dans les magasins physiques et en ligne. Il est donc essentiel que nos concitoyens et nos entreprises s'approprient ces évolutions afin d'en tirer tous les bénéfices.

En ma qualité de secrétaire d'État à la Numérisation, je souhaite réunir les écosystèmes afin qu'ils participent à la création d'espaces virtuels sûrs, tout en restant divertissants, accessibles au public et économiquement viables pour les entreprises. Les enjeux juridiques et économiques sont, à cet égard, nombreux. C'est pourquoi j'ai demandé à mon département "Télécommunications et Société de l'information" du SPF Économie de réaliser une étude destinée à analyser les enjeux juridiques et économiques du métavers et du web 3.0 en général.

Dans le cadre de la stratégie "Smart Nation", j'ai également institué un groupe de travail, sous la supervision de mon administration BOSA-DT, afin de traiter les questions du métavers, du web 3.0, ainsi que de la *blockchain*. L'objectif de ce groupe de travail est d'évaluer le marché du métavers et de proposer des actions concrètes en ce domaine. Je vous remercie de votre attention.

Ik wil de ecosystemen dus samenbrengen zodat ze veilig zijn en economisch levensvatbaar blijven. Ik heb de afdeling Telecommunicatie en Informatiemaatschappij van de FOD Economie gevraagd een studie te maken van de juridische en economische aspecten van het web 3.0. Een werkgroep van het Digital Transformation Office van de FOD BOSA legt zich toe op alles wat te maken heeft met het metaverse, web 3.0 en blockchain.

03.04 Erik Gilissen (VB): Mijnheer de staatssecretaris, u zegt dat we het wiel niet opnieuw moeten uitvinden, maar tegelijkertijd geeft u toe dat het metaverse ook voor nieuwe uitdagingen zorgt en dat er een robuust kader moet zijn. Ik verwacht dus dat u dat nauwlettend in de gaten zult houden en dat er tijdig ingegrepen wordt. Indien nodig moet u tijdig met nieuwe wetgeving voor de dag komen. Die wetgeving moeten we trouwens goed kunnen bekijken en evalueren, zodat dit niet vlugvlug door het Parlement gejaagd moet worden, zoals dat wel vaker het geval is.

03.04 Erik Gilissen (VB): Je compte sur le secrétaire d'État pour suivre de près les évolutions technologiques et, si nécessaire, prendre des initiatives législatives à temps.

03.05 Florence Reuter (MR): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie. Je me doutais bien que vous aviez pris les choses en main afin d'évaluer la situation et surtout de ne pas rester en retrait du métavers. Je reviendrai vous voir pour connaître le résultat de ces études en cours – études sur les enjeux, groupes de travail – pour essayer de voir comment canaliser toutes ces nouvelles technologies qui vont très, très vite. Il faut donc essayer de ne pas être en retard. Je vois que vous anticipez et c'est très bien!

03.05 Florence Reuter (MR): Ik zal u later opnieuw ondervragen over de resultaten van de lopende studies. Het is een goede zaak dat de nieuwe technologieën gekanaliseerd worden en dat er in dat domein geen achterstand wordt opgebouwd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van Michael Freilich aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De digitale portefeuille" (55028112C)

04 Question de Michael Freilich à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "Le portefeuille numérique" (55028112C)

04.01 Michael Freilich (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u wilt tegen 2023 elke Belg een digitale portefeuille geven, zoals wij hebben gelezen. Alle documenten zouden daarin worden gebundeld, zoals identiteitskaart, rijbewijs maar ook visum of trouwboekje. Voor het project werd een budget van 50 miljoen euro vrijgemaakt. U wilt het in 2023 operationeel hebben.

04.01 Michael Freilich (N-VA): Le secrétaire d'État veut octroyer un portefeuille numérique à chaque Belge d'ici 2023.

Kunt u mij een stand van zaken geven over de uitrol? Waar zal de digitale portefeuille ook rechtsgeldigheid hebben? Is dat bijvoorbeeld

Où en est le déploiement de ce portefeuille numérique? Ce portefeuille numérique sera-t-il également valable à l'aéroport dans le

ook op de luchthaven bij controle door de politie? Kunt u ons mededelen of er voldoende garanties zijn ingebouwd op het vlak van privacy en beveiliging?

04.02 Staatssecretaris **Mathieu Michel**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Freilich, ik dank u voor uw vraag.

Ten eerste, het bedrag van 50 miljoen euro is niet het budget voor de digitale portefeuille. Het is het budget van BOSA DG DT. Het grootste deel van het budget zal evenwel naar de digitale portefeuille gaan.

Sta mij toe dat ik eerst in herinnering breng dat de portefeuille gebaseerd is op het concept van de digitale identiteit. Ik vermeld dat, omdat dat van fundamenteel belang is in het licht van de verschillende digitale projecten die ik in de steigers aan het zetten ben, waaronder de uitbreiding van de eBox, waarover u mij vandaag ook ondervraagt.

De eBox moet inderdaad gezien worden als een digitale verblijfplaats voor burgers en ondernemingen. Hij vormt in die zin een essentieel onderdeel van de digitale portefeuille. U zult dan ook begrijpen dat de ontwikkeling van een Belgische digitale portefeuille een speerpunt is van mijn digitale agenda. Overigens werkt Europa via een herziening van de Europese eIDAS-wetgeving aan standaarden voor een digitale portefeuille. Ik waak er dan ook over dat Belgische ontwikkelingen, waarbij wij ons op sommige punten als een voorloper mogen beschouwen ten opzichte van andere lidstaten, mee de toon zetten op Europees niveau.

Waar zijn wij precies mee bezig? De digitale portefeuille, ook wel *wallet* genoemd, zal de vorm aannemen van een app die kan worden gebruikt op een smartphone. Hij zal gepaard gaan met onder meer de hiernavolgende functionaliteiten: een digitale identiteit en identificatiediensten, om zich te authenticeren voor onlinediensten, een ondertekensysteem, een integratie van de eBox, zoals al vermeld, en de mogelijkheid om attesten te stockeren en uit te wisselen met derden, maar ook persoonsgegevens en een zicht op die persoonsgegevens.

Het concept van de digitale portefeuille houdt in dat elke burger over zijn eigen documenten zal kunnen beschikken en deze, als hij dat wil, zal kunnen delen met andere personen en/of overheidsdiensten.

Specifiek inzake de digitale identiteit en de identificatiediensten waarmee men zich kan authenticeren bij de onlinediensten van de overheid, kan ik nog het volgende zeggen. De basisidentiteitsdocumenten zullen ter beschikking worden gesteld en zullen kunnen worden geraadpleegd. De lijst van documenten die later raadpleegbaar zullen zijn, is echter niet beperkt. Het gaat om een open model. Zo pleeg ik nu al overleg met het oog op het integreren van een toekomstig digitaal rijbewijs en een digitaal paspoort. Op termijn komt er ook een aanpassing van het wettelijke kader, waardoor de digitale portefeuille dezelfde juridische waarde zal hebben als een e-ID. Dit betekent dat deze portefeuille ook aanvaard en gebruikt zal kunnen worden door bijvoorbeeld de politie.

cadre des contrôles effectués par la police? Des garanties suffisantes sont-elles prévues en matière de protection de la vie privée et de sécurité?

04.02 **Mathieu Michel**, secrétaire d'État: La DG Transformation Digitale dispose d'un budget de 50 millions d'euros, qui sera principalement affecté au portefeuille numérique.

Le portefeuille est basé sur le concept de l'identité numérique. L'extension de l'eBox est l'un des projets numériques en chantier. L'eBox est un domicile numérique pour les citoyens et les entreprises. Elle constitue un aspect essentiel du portefeuille numérique. L'Europe élabore des normes applicables à un portefeuille numérique en révisant la législation européenne eIDAS.

Eu égard à ses progrès, la Belgique peut être considérée comme un précurseur par rapport à d'autres États membres. Le portefeuille numérique prendra la forme d'une application qui pourra être utilisée sur un smartphone. Il comportera notamment un système de signature.

Chaque citoyen pourra disposer de ses propres documents et pourra les partager avec d'autres personnes et/ou les services publics, s'il le souhaite.

Les documents d'identité de base seront mis à sa disposition et pourront être consultés. La liste des documents qui seront consultables ultérieurement est une liste ouverte. Des concertations sur l'intégration d'un futur permis de conduire numérique et d'un passeport numérique sont déjà en cours. À terme, le cadre légal sera également modifié, de sorte que le portefeuille numérique aura la même valeur juridique qu'une carte d'identité électronique. Par conséquent, ce portefeuille sera également

Het spreekt voor zich dat met een digitale ambitie van deze omvang de hoogste waarborgen inzake informatie- en gegevensbeveiliging vereist zijn. Security by Design en Privacy by Design zijn uiteraard basisprincipes voor de ontwikkeling van de digitale portefeuille en worden van bij het ontwerp geïntegreerd, en dit doorheen de hele levenscyclus. Het is de bedoeling dat de digitale identiteit hetzelfde veiligheidsniveau biedt als de elektronische identiteitskaart. In een voorstudie werden de algemene concepten voor de privacybescherming en de veiligheid van de gegevens gevalideerd. Nu moet er nog een uitgebreidere analyse volgen. Er is uiteraard ook voorzien in een impactanalyse van de beveiliging van de persoonsgegevens. Tot slot zal de digitale portefeuille ook regelmatig geaudit en gecertificeerd moeten worden volgens de eisen van de eIDAS-verordening.

De digitale portefeuille is op dit moment volop in ontwikkeling. De eerste operationele versie is gepland voor 2023. Er komt geen uitrol als zodanig. De app zal beschikbaar zijn in de appstore en zal dus geïnstalleerd en gebruikt kunnen worden door elke burger die dat wil. De digitale portefeuille zal uiteraard complementair zijn met de bestaande diensten en het zal iedereen vrij staan er wel of niet gebruik van te maken. Ik ben ervan overtuigd dat België met de ontwikkeling van deze digitale portefeuille een grote sprong voorwaarts zal maken in de digitale dienstverlening en in de administratieve vereenvoudiging voor onze burgers en ondernemingen.

accepté et utilisé par la police, par exemple.

Ce projet requiert le plus haut degré de garanties en matière de sécurisation des informations et des données. La sécurité et la protection de la vie privée dès la conception sont évidemment des principes fondamentaux. L'identité numérique doit offrir le même niveau de sécurité que la carte d'identité électronique. Une étude préliminaire a été validée. Une analyse plus approfondie et une étude d'impact vont suivre. Conformément aux exigences du Règlement eIDAS, le portefeuille numérique devra également faire l'objet d'un audit et d'une certification, à intervalles réguliers.

La première version opérationnelle est prévue pour 2023. Il n'y aura pas de déploiement. L'application sera à la disposition de chaque citoyen dans l'appstore. Le portefeuille numérique sera complémentaire aux services existants et chacun sera libre de l'utiliser ou non. Il représente un grand pas en avant en termes de service offert par voie numérique et de simplification administrative.

04.03 Michael Freilich (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, als ik uw antwoord zo hoor, ben ik enthousiast. Ik denk dat wij niet moeten onderdoen voor andere landen als het aankomt op technologie. Eigenlijk mogen wij er ook best fier over zijn dat wij voldoende goed gekwalificeerde IT-profielen hebben om dergelijke applicaties te bouwen. Als wij de juiste stappen zetten en als de overheid de juiste omkadering biedt, dan denk ik dat wij op dat vlak een voortrekkersrol kunnen spelen in Europa. U kunt van mij en mijn fractie altijd steun verwachten voor dergelijke projecten.

04.03 Michael Freilich (N-VA): Nous pouvons en effet être fiers de disposer de suffisamment de profils informatiques bien qualifiés pour créer de telles applications. Le secrétaire d'État peut toujours compter sur le soutien de mon parti pour de tels projets.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van Michael Freilich aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De elektronische facturatie" (55028113C)
05 Question de Michael Freilich à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "La facturation électronique" (55028113C)

05.01 Michael Freilich (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, de voorbije jaren heeft Europa ingezet op het gebruik van de e-

05.01 Michael Freilich (N-VA): Ces dernières années, l'Europe a

facturatie. Het gaat dan niet alleen over de B2G, dus *business to government*, maar ook over de facturatie tussen bedrijven.

In uw beleidsnota lees ik het volgende: "De veralgemening van e-facturatie zal voor onze economische structuur dan ook het pad effenen naar een realtime-economie." U stelde echter wel dat momenteel slechts 25 % van alle ondernemingen gebruikmaakt van e-facturatie, terwijl het Europese gemiddelde 32 % is. U wilt "de IT-sector aanmoedigen hun commerciële aanbod op dit gebied verder te standaardiseren." U zou een impactanalyse laten maken met betrekking tot de mogelijke verdere uitrol en gebruik van e-facturatie.

Wat is de laatste stand van zaken met betrekking tot een algemene uitrol van e-facturatie tussen bedrijven? Welke stappen wilt u nog zetten?

Kunt u een stand van zaken geven met betrekking tot die impactanalyse?

05.02 Staatssecretaris **Mathieu Michel**: Mijnheer Freilich, er zijn reeds heel wat stappen gezet en het is mijn intentie om hierop voort te bouwen. Sinds 2012 ondersteunt de Belgische regering het wijdverbreide gebruik van elektronische facturatie, vooral bij kmo's en overheidsinstanties.

In deze context is de FOD BOSA belast met de missie van informeren, aanmoedigen en zoeken naar een breed draagvlak. Sinds 2015 is hij actief betrokken bij de ontwikkeling van Peppol, een gestandaardiseerd ecosysteem dat de uitwisseling van elk gestructureerd elektronisch document mogelijk maakt.

Het succes van deze inspanningen mag gerust in de verf gezet worden. Vandaag hebben niet minder dan 50.000 Belgische bedrijven zich geregistreerd om deze documenten te ontvangen, wat België op de derde plaats zet met betrekking tot de toepassing van dit wereldwijd gestandaardiseerde ecosysteem.

De stapsgewijze omschakeling naar een elektronische facturering vraagt uiteraard de nodige ondersteuning van ondernemingen. Om die redenen en om te sensibiliseren rond het gebruik van elektronische facturering, heeft het directoraat-generaal Digitale Transformatie van de FOD BOSA de platformen Hermes en Mercurius opgezet.

Dankzij het Hermesplatform kan elke verzender van facturen onder bepaalde voorwaarden het gestandaardiseerde Peppol-ecosysteem gebruiken om zijn facturen te versturen naar commerciële partners in de Belgische overheidssector, dat zijn er 5.500, of in de privésector, dat zijn er 1,9 miljoen.

Meer dan driekwart van alle facturen die vorig jaar naar bedrijven werden verzonden, waren elektronische facturen. 60 % werd via e-mail verzonden. De overige 16 % werd via een gestructureerd elektronisch bestand verzonden.

Daarnaast is er het Mercuriusplatform, gelanceerd in 2014 en geïntegreerd in het Peppol-ecosysteem, dat alle Belgische inkopers en hun leveranciers helpt om de stappen te zetten naar grootschalige

encouragé la facturation électronique, tant entre les entreprises et l'État qu'entre les entreprises elles-mêmes. Actuellement, 25 % de nos entreprises utilisent la facturation électronique, alors que la moyenne européenne est de 32 %. La note de politique générale indique que l'objectif du secrétaire d'État était de généraliser la facturation électronique.

Quel est l'état des lieux? Quelles démarches veut-il encore entreprendre? Qu'est-il ressorti de l'analyse d'impact?

05.02 **Mathieu Michel**, secrétaire d'État: De nombreuses démarches ont déjà été accomplies et beaucoup d'autres suivront. Depuis 2012, l'État soutient la facturation électronique, tant dans les PME que dans les administrations. Le SPF BOSA informe, encourage et essaie d'augmenter l'adhésion à cette facturation. Le SPF est également impliqué dans le développement de PEPPOL, un écosystème standardisé permettant l'échange de tout document électronique. Pas moins de 50 000 entreprises y ont demandé des documents. Ce nombre place la Belgique en troisième position de l'utilisation de l'écosystème standardisé.

La transition nécessite un accompagnement et une sensibilisation, et à cet effet, la direction générale de la Transformation digitale du SPF BOSA a mis en place les plates-formes Hermès et Mercure.

La plateforme Hermès permet à tous les expéditeurs de factures, sous certaines conditions, d'utiliser le système écologique standardisé PEPPOL pour envoyer des factures aux partenaires commerciaux des autorités ou d'entreprises privées. Plus de trois quarts de toutes les factures envoyées aux entreprises l'année dernière étaient des

elektronische facturatie. Het is de bedoeling om het hele aankoopproces te dematerialiseren.

Het wordt momenteel gebruikt door 2.400 aanbestedende diensten en 15.000 leveranciers, waarvan 6.000 verzenders van gestructureerde berichten. Het verwerkt ongeveer 125.000 facturen per maand.

Dat brengt mij tot de vanzelfsprekende voordelen van het gebruik van elektronische facturen. Zo is berekend dat de toename van e-facturering in 2020 zich vertaalt in een vermindering van de administratieve lasten voor bedrijven en particulieren met ongeveer 1,5 miljoen. Dit blijkt uit metingen van het meetbureau van de DAV. Dit brengt de totale besparing over de periode 2013-2020 op 1,38 miljard euro.

Als we dit op lange termijn doortrekken, zou een veralgemening tot alle in België uitgewisselde facturen leiden tot een productiviteitswinst voor België in het geheel. Dit zou de Belgische concurrentiepositie ontegensprekelijk versterken.

Wat de impactanalyse betreft, voert de DAV sinds 2013 jaarlijks een uitgebreide enquête over e-facturering uit. Op basis van de resultaten van deze enquête heeft de DAV in september 2020 besloten om een effectbeoordeling uit te voeren van verschillende beleidsopties die het gebruik van e-facturering zouden kunnen stimuleren. De reikwijdte van de studie werd van tevoren bepaald door een werkgroep waarin verschillende belanghebbenden zitting hadden: Agoria, de Confederatie Bouw, het Institute for Tax Advisors and Accountants, het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen, UNIZO, E-invoicing van de Vlaamse Overheid, het Verbond van Belgische Ondernemingen enzovoort.

Concreet werd in januari en februari 2021 een online enquête gehouden bij 800 personen die verantwoordelijk zijn voor of betrokken zijn bij de boekhouding en facturatie in Belgische bedrijven. Er werden drie opties voorgesteld: ten eerste, een status quo; ten tweede, een B2G-verplichting, waarbij bedrijven hun facturen in een gestructureerde elektronische versie aan de overheidsdiensten moeten sturen; en ten derde, een B2B- en B2G-verplichting, waarbij de bedrijven hun facturen elektronisch aan zowel overheidsdiensten als andere bedrijven moeten sturen.

Uit de impactanalyse blijkt dat om het gebruik van elektronische facturatie in België te veralgemenen een gefaseerde aanpak noodzakelijk is, geflankeerd door een duidelijke overheidscommunicatie. Ik nodig u uit om kennis te nemen van de resultaten van de studie, waarvan ik hier een kopie voor u heb.

05.03 Michael Freilich (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik nodig u uit om kennis te nemen van mijn wetsvoorstel hierover, maar misschien hebt u het al gelezen.

U spreekt van een besparing van maar liefst 1,38 miljard euro door het gebruik van e-facturatie. Dat is een enorm bedrag. Ondernemingen zouden daardoor efficiënter kunnen werken en kosten kunnen besparen, maar niet alleen dat. Ook het milieu zou er heel wat beter van kunnen worden als al die brieven niet meer

factures électroniques, envoyées généralement par e-mail ou par fichier électronique structuré.

Par ailleurs, la plateforme Mercurius, qui a été lancée en 2014 et intégrée dans le système écologique PEPPOL, aide tous les acheteurs belges et leurs fournisseurs à passer à la facturation électronique à grande échelle. L'objectif est de dématérialiser l'ensemble du processus d'achat. Ce système traite environ 125 000 factures par mois.

L'augmentation de l'e-facturation en 2020 se traduit par une diminution des charges administratives pour les entreprises et les particuliers dont la valeur est estimée à 1,5 million d'euros. Cela équivaut à une économie d'1,38 milliard d'euros pour la période 2013-2020. Si nous poussons le raisonnement encore plus loin, nous constatons un gain de production et une amélioration de la position concurrentielle de la Belgique.

En ce qui concerne l'analyse d'impact, depuis 2013, l'ASA mène chaque année une enquête approfondie concernant l'e-facturation et prend des initiatives appropriées sur la base des résultats de cette enquête.

L'analyse d'impact, basée sur la réaction de 800 personnes travaillant au sein d'entreprises belges, a révélé que nous devons évoluer progressivement vers une généralisation de l'e-facturation, associée à une communication gouvernementale claire. Je remets une copie de cette étude.

05.03 Michael Freilich (N-VA): J'invite le secrétaire d'État à lire ma proposition de loi. L'économie réalisée grâce à l'e-facturation est considérable. C'est une bonne chose pour les entreprises, mais également pour l'environnement. Une e-facturation performante permet aussi d'intercepter des

zouden worden verstuurd.

Ik volg cyber op. Als men dankzij e-facturatie automatisch computers met computers kan laten communiceren, dan kunnen bijvoorbeeld ook het onderscheppen van e-mails of het versturen van phishingmails met valse facturen worden aangepakt. Dit zou een heel positieve impact op onze ondernemingen kunnen hebben.

U zegt dat dit stapsgewijs moet gebeuren, met een gefaseerde aanpak en sensibilisering. Dat is allemaal goed en wel, maar uw regering heeft gezegd de eBox voor ondernemingen te zullen verplichten in 2025, omdat het er anders niet van zou komen. Mijn wetsvoorstel om de e-facturatie te verplichten, niet morgen of overmorgen, maar ook in 2025, gaat in diezelfde richting.

Ik hoop dat we in u en in deze regering een partner vinden. Net zoals we kunnen samenwerken rond de eBox, zouden we ook rond e-facturatie kunnen samenwerken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 10.14 uur.
La réunion publique de commission est levée à 10 h 14.*

courriels contenant de fausses factures. Le secrétaire d'État plaide pour une approche progressive, mais le gouvernement a déclaré que l'eBox devait devenir obligatoire pour les entreprises en 2025. Peut-être devons-nous faire de même avec l'e-facturation.